

ГАРЯЧЕ СХВАЛЮЄМО ПОЛІТИЧНУ ЛІНІЮ І ПРАКТИЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЦК КПРС!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

КРАЩІ КОМСОРГИ ОДУ.

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався в 1983 р. № 7 (1421).

27 ЛЮТОГО 1981 РОКУ.

Виходить щотижня.

ГАЛИНА ІВАНОВА — секретар комсомольської організації наукової бібліотеки нашого університету. Вона вміло керує роботою організації, всі комсомольці бібліотеки успішно склали ленінський залік, з добрими показниками в праці зустріли ХХVI з'їзд КПРС.

Фото Г. Античенка.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

23 лютого 1981 року, о 10 годині ранку, в Москві, у Кремльському Палаці з'їздів почав свою роботу черговий ХХVI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу.

З'їзд відкрив короткою вступною промовою гаряче зустрічутим всіма присутніми Генеральний секретар Центрального Комітету КПРС товариш Брежнєв Л. І.

Делегати одностайно обирають Президію, Секретаріат, Редакційну і Мандатну комісії з'їзду.

Головуючий — член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС товариш Суслов М. А. повідомляє, що на запрошення Центрального Комітету КПРС на з'їзд прибули делегації комуністичних, робітничих, національно-демократичних партій. З'їзд гаряче вітає зарубіжних гостей.

Потім затверджується такий порядок денний з'їзду:

1. Звіт Центрального Комітету КПРС ХХVI з'їздові Комуністичної партії Радянського Союзу і чергові завдання партії в галузі внутрішньої і зовнішньої політики — доповідач Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Брежнєв Л. І.

2. Звіт Центральної ревізійної комісії КПРС — доповідач голова Центральної ревізійної комісії товариш Сизов Г. Ф.

3. Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року — доповідач Голова Ради Міністрів СРСР товариш Тихонов М. О.

4. Вибори центральних органів партії.

Із Звітною доповіддю Центрального Комітету КПРС виступив Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Брежнєв Л. І., зустрінутий бурхливими, тривалими оплесками, овацією всього залу.

Доповідь багато разів переривається гарячими оплесками. Після завершення доповіді в залі спалахує бурхлива овація. Делегати і гости ХХVI з'їзду одностайному пориві встають і сердечно вітають товариша Брежнєва Л. І. Лунають вигуки: «Слава ленінському Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу!», «Хай живе Комуністична партія Радянського Союзу!», «Слава великому радянському народові!», «Хай живе непорушна єдність КПРС і радянського народу!».

На вечірньому засіданні головував член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС товариш Кириленко А. П. З'їзд за слухав Звіт Центральної ревізійної комісії КПРС, з яким виступив голова Центральної ревізійної комісії товариш Сизов Г. Ф.

Потім починається обговорення Звітної доповіді Центрального Комітету КПРС ХХVI з'їздові Комуністичної партії Радянського Союзу і чергові завдання партії в галузі внутрішньої і зовнішньої політики, а також Звіту Центральної ревізійної комісії КПРС.

НАСТАНОВА НА МАЙБУТНЄ

З великою радістю зустріли ми відкриття ХХVI з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу, звітну доповідь ЦК КПРС, з якою виступив товариш Л. І. Брежнєв. Кожен з'їзд партії — це новий крок у розвитку нашого соціалістичного суспільства, діяльність якого спрямована на поліпшення доброту нашого народу.

Зараз ми стоїмо на порозі свого трудового життя. І основні положення доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва — то настанова для нашої трудової діяльності.

Наша Батьківщина — найосвітленіша країна в світі. Величезним здобутком є перехід до загальної середньої освіти. У звітній доповіді ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєв вказав на нові завдання, які стоять перед працівниками народної освіти. Для нас, випускників університету, ці вказівки — світлий дороговказ у педагогічній роботі.

В. ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ,
М. ЗАДОРОЖНИЙ,
студенти V курсу
філологічного факультету.

НА БЛАГО БАТЬКІВЩИНИ

Для нас, випускників університету 1981 року, цей рік стане знаменним і тому, що це рік ХХVI з'їзду КПРС. За п'ять років навчання у вузі ми злагодили свої знання, зросли духовно багатими та ідеально переконаними. Саме в перший рік XI п'ятирічки ми розпочинаємо свою трудову діяльність, обіцяємо, що всю молодечу енергію, знання, вміння, набуті в університеті, віддамо на благо нашої Батьківщини.

В. П. ВАЩЕНКО,
доцент кафедри
історії УРСР.

ВЕЛИКИЙ ОПТИМІЗМ

— Всі ми, як і весь радянський народ, з неабияким хвилюванням слідкуємо за роботою великого форуму нашої рідної Комуністичної партії. ХХVI з'їзд — це важлива подія в житті радянського народу, крайні соціалістичної системи, всієї прогресивної світової громадськості.

На з'їзді виробляється науково обґрунтована стратегія розвитку країни на майбутнє, глибоко аналізуються заекономічності цього розвитку, визначаються виключної ваги завдання на майбутнє. Доповідь Л. І. Брежнєва і виступи делегатів розкривають величні перспективи трудових процесів в XI п'ятирічці і на період до 1990 року.

Відповідальні завдання ставить з'їзд і перед працівниками вищої школи, а та-

кож перед тим, хто сьогодні ще навчається в аудиторіях, а через короткий час свою працею буде сприяти виконанню цих завдань.

Якнайкраща підготовка фахівців — активних учасників комуністичного будівництва — це почесне завдання, яке перед нами, викладачами радянських вузів, ставить Комуністична партія.

Наша дійсність, науково обґрунтована програма комуністичного будівництва, яка так всебітно обговорюється на з'їзді і в кожному колективі при вивченні матеріалів з'їзду, вселяє великий оптимізм, надихає нас на самовіддану працю для блага нашої Батьківщини.

В. П. ВАЩЕНКО,
доцент кафедри
історії УРСР.

ОДНОСТАЙНІСТЬ ТРУДЯЩИХ НАШОЇ КРАЇНИ

— Якщо на протязі двох з половиною місяців ми, радянські трудівники, з величним піднесенням і гордістю обговорювали проект ЦК КПРС до ХХVI з'їзду партії, вносячи в нього свої пропозиції, поправки, доповнення, то з яким же піднесенням і гордістю ми сприймамо тепер роботу з'їзду, на якому це затверджується, перетворюючись в реальну програму наших трудових подвигів в наступній п'ятирічці.

Враження велике що й тому, що знаєш: на з'їзді присутні представники багатьох країн, комуністичних і робітничих партій, країн національного визволення — від 103 країн світу! Це справжня одностайна підтримка наших

великих справ прогресивним людством. Це знатить, що з нами мільйони і мільйони трудівників земного шару.

З неослабною увагою прослухали ми глибоко змістовний виступ генерального секретаря Комуністичної партії тов. Л. І. Брежнєва, виступи делегатів з'їзду, з яких перед нами в усій своїй величині постас чітка, ясна позиція Радянського уряду і Комуністичної партії в усіх творчих питаннях комуністичного суспільства, а також в складних питаннях міжнародної обстановки. Надзвичайно радує мене те, що розвиток нашої країни намічається на ціле десятиріччя.

П. І. ВОРОБЕЙ,
доцент кафедри
історії УРСР.

Перед кожним з нас — нові завдання

Кроючи назустріч ХХVI з'їзду КПРС, колектив учбово-експериментальних майстерень нашого університету в серпні минулого року завершив Х п'ятирічку. Зусилля робітників, інженерно-технічного персоналу, службовців дали змогу новими здобутками зустріти історичний ХХVI з'їзд партії. Так, план січня 1981 року був виконаний на 100,5%, продуктивність праці зросла на 25,7%, що й дало можливість знизити собівартість продукції.

Сьогодні, в дні роботи партійного форуму, наш колектив працює з особливим ентузіазмом і нахненням, є впевненість в тому, що і план другого місяця нової п'ятирічки буде перевиконано.

Особливі враження на моїх товаришів по роботі спровокувала звітна доповідь ЦК КПРС, з якою виступив Ге-

М. БОНДАРЕНКО,
партгрупорг учбово-
експериментальних
майстерень.

В НОГУ З ЧАСОМ

— ХХVI з'їзд Комуністичної партії приймає зараз рішення, котрі мають велике значення для всіх радянських людей: він накреслює програму дальшої побудови комуністичного суспільства. Тому і ми, студенти, усвідомлюємо, що на нас лягає особлива відповідальність, бо невдовзі ми ввіллемося в трудовий колектив радянських трудівників, будемо виконувати складні завдання, виховуючи всебічно розвинених людей, по-партийному свідомих, активних в громадському житті.

Тому студенти історично-

го факультету гідно зустрічачуть форум нашої партії хорошими успіхами в навчанні, відмінним складанням Ленінського заліку. Велика подія відбивається в серці кожного комсомольця і комуніста великим творчим піднесенням, бажанням ще краще і вчитись і ще з більшою відповідальністю брати на себе і виконувати підвищені трудові зобов'язання, йти в ногу з часом, з народом, з рішеннями, котрі сьогодні приймає ХХVI з'їзд КПРС.

Н. ЗИНЧУК,
студентка III курсу

Величезна підсправомовність, вміння критично підійти до аналізу своєї діяльності, знайти найдоцільніше, творче вирішення будь-якого питання, непримиримість до безвідповідальності — ось що вражає найбільше в діяльності нашої партії.

Вивчаючи проект Основних напрямів, в слухаючись у слова звітної доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва на ХХVI з'їзді КПРС, словноюєшся життєдайної сили, спрямованої на здійснення грандіозних накреслень партії.

М. МИКОЛЕНКО,
студент.

З ПАРТІЮ ЗАВЖДИ НАШІ СЕРЦЯ

В ІМ'Я СПІЛЬНОЇ МЕТИ

(З мітингу на механіко-математичному факультеті, присвяченому відкриттю XXVI з'їзду КПРС).

24 лютого в актовому зали відбувся мітинг студентів механіко-математичного факультету. Відкрив мітинг секретар партбюро факультету доцент **В. О. Чернецький**.

— Дорогі товариши! — сказав секретар, — вчора в Москві розпочав свою роботу історичний XXVI з'їзд КПРС. При цих словах студенти встають і гаряче аплодують.

Секретар партбюро коротко розповідає молоді про значення з'їзду Комуністичної партії в країні, де реальний соціалізм — подія величного теоретичного і практичного значення як для внутрішнього розвитку нашої країни, так і для всієї соціалістичної системи, для світового революційного процесу і міжнародної обстановки в цілому. З'їди — це маяки, що освітлюють шлях в соціалістичному і комуністичному будівництві, могутні локомотиви миру і прогресу. Достатньо для прикладу назвати Програму миру, розроблену на ХХІV і ХХV з'їздах нашої партії, которая стала основою боротьби проти військової загрози, за розрядку і роззброєння.

Далі тов. **О. В. Чернецький** розповідає про трудові звершення всієї нашої країни, згадує про подвиг радянського народу в роки Великої Вітчизняної війни. Присутнім пропонується хвилюючу мовчання вшанувати студентів і співробітників університету, що загинули в роки війни. Всі встають, до пам'ятника загиблим поклали квіти.

На трибуні секретар комсомольської організації факультету **В. П'ятов**. Він зачитує із проекту ЦК КПРС до ХХVI з'їзду партії положення про великі завдання в ХІ п'ятирічці, котрі стоять перед Ленінським комсомо-

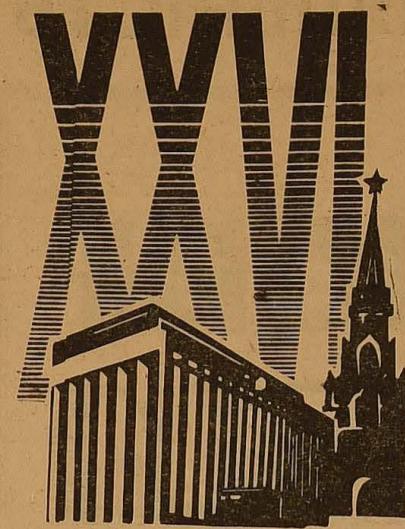
лом, і впевнено свідчить, що комсомольці мехмату чітко усвідомлюють своє місце в житті і труdi радянського народу, беруть активну участь в усіх його творчих починаннях і з великою наполегливістю виконуватимуть історичні рішення ХХVI з'їзду КПРС.

Про велику роль комсомолу в побудові комунізму говорить і комсорг III курсу (прикладне відділення) **О. Редзанич**. Говорячи про вдосконалення на мехматі в найближчому майбутньому обчислювальної техніки, її елементної бази, комсорг сказала:

— А це і є все те, що доведеться робити якраз нам, сьогоднішнім студентам, своїми руками. Тож саме зараз, в урочистий час, ми, комсомольці мехмату, можемо гаряче повторити слідом за поетом: «Комунізм — це молодість міра и его возвращение молодым!»

Проникливо, бентежно, з великом запалом звертається до студентської молоді професор **М. І. Гаврилов**, відзначаючи, що студенти вже добре позналися з доповіддю Генерального секретаря ЦК КПРС тов. **Л. І. Брежнєва**, і вони ще будуть її досконально вивчати. Божому ж, як не вогністим комсомольцям, допомагати партії і народу здійснювати величні плани! Виступаючи звертає увагу на підпреселену в доповіді значну роль, що відводиться математичним наукам в народному господарстві, а також на той розділ, де говориться про принципову, послідовну, гуманну боротьбу радянського народу за мир у всьому світі.

Декан факультету доцент **М. Я. Тихоненко** зупиняється на знатних досягненнях і окремих недоліках на мехматі, підкреслює, що вже зараз, напередодні розподілу, факультет має багато заявок — більше, ніж може задовільнити їх. Факт сам по собі показує, що факультет

випускає спеціалістів високої кваліфікації, котрі задовільняють, сьогодні потреби народного господарства, виробництва, науки.. Це значить, що якість підготовки спеціалістів на факультеті набагато підвищилася і підвищуватиметься від сесії до сесії. Так, літню сесію лише 20% студентів склали на «4» і «5», а зимову — 42%.

Декан розповідає також про професорсько-викладацький колектив, у якого красні традиції і великі творчі плани на майбутнє, нові звязані з підвищением кваліфікації кожного викладача, з розширенням матеріальної бази, з оформленням лабораторій новітньою технікою тощо.

Студентка III курсу (класичне відділення) **Н. Шерemet** зачитує «Постанову мітингу, присвяченого початку роботи ХХVI з'їзду КПРС». В ній, зокрема, говориться, що партійна і комсомольська організації, весь колектив механіко-математичного факультету вважають своїм обов'язком виховувати молодь на революційних, трудових і бойових традиціях нашого народу, на героїчному досвіді Комуністичної партії Радянського Союзу, формувати у студентах марксистсько-ленінський світогляд, активну життєву позицію, а також відчуття партійної відповідальності за справу комунізму в усьому світі.

Студентка III курсу **О. Сьомик** висловила впевненість в тому, що студенти факультету докладуть всіх сил, щоб з честью виконати наказ партії — вчитися якнайкраще, адже в цій п'ятирічці більшість з них закінчить навчання і вже в новій якості розпочне працювати на благо нашого народу.

Доцент **О. М. Чеботарьов** зачитав проект рішення, який був одностайно прийнятий учасниками мітингу. В ньому вказано, що колектив хімічного факультету успішно виконав взяті соціалістичні зобов'язання, які передбачають розвиток учбово-методичної, ідейно-виховної, наукової, організаційно-господарчої діяльності. Розробляється V план розвитку факультету.

Колектив факультету схвалиє політику партії, з честью виконав взяті соціалістичні зобов'язання на честь ХХVI з'їзду партії, які з честью виконав. Прийнято підвищені соціалістичні зобов'язання на перший рік ХІ п'ятирічці.

Закінчився мітинг, а потім піднесення і схвилюваності ще надовго збережеться в серцях його учасників.

СХВАЛЮЄМО

в житті країни в період між з'їздами, затвердіть плани на майбутнє. З'їзд партії — це вираження колективного розуму партії.

У партії нема інших інтересів, як інтереси народу. Це

ми відчуваемо на кожному кроці, що одним свідченням цього є обговорення проекту ЦК КПРС до ХХVI з'їзду КПРС.

Колектив факультету прийняв підвищені соціалістичні зобов'язання на честь ХХVI з'їзду партії, які з честью виконав. Прийнято підвищені соціалістичні зобов'язання на перший рік ХІ п'ятирічці.

ки, що відзначенні у звітній доповіді ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК нашої партії товариши **Л. І. Брежнєв**. Виступаючи на мітингах викладачі, студенти, наукові співробітни-

Академгрупа: проблеми, пошуки

СЛОВО КОЛЕКТИВУ — ТВЕРДЕ

Група вперше склали сесію... Для нас це була надзвичайно велика подія. Подолано перший важкий переход, піднялись на свою вершину. Нехай вона ще маленька — горбочок, не більше, — та для нас має неабияке і наукове і моральне значення. Ми тепер чіткіше бачимо свої недоліки і можливості. Ми знаємо, на що треба звертати постійну неослабну увагу, щоб не зірватись випадково. Во саме такою малипреміною, несподіванкою була, наприклад, сесія для Вікторії Хохлової і Наташі Сараєвої: розумні, знаючі, люблять навчатись, добре підготовлені і от з окремих предметів — «трійки! Переїживала цей випадок вся група, особливо ж, болісно переживали його самі дівчата. Він став хорошим уроком для всіх нас.

Та в загальному група склали сесію добре. На «четири» і «п'ять». А Тетяна Буц і я — на «відмінно». Так що і радощів за свої успіхи також пережили чимало. Адже екзамени виявили не тільки наші знання, а й нашу пристрасті до навчання. Ніби на свято, ішли ми на кожний екзамен — і з основного предмету, тобто з німецької, і на зарубіжну літературу. З великим піднесенням складали історію КПРС, бо не пройшли марно ні систематичні консультації, ні лекції, ні наші ретельні конспектування передшкірел — і творів В. І. Леніна, і партійних документів, і гаряче обговорення проекту Основних напрямів до ХХVI з'їзду КПРС. Великою пошаною користується в групі і літературознавство, яке ми теж склали як найкраще.

— 10 осіб — і всі наші індивідуальні поривання й нахили частіше всього знаходить спільне саме в літературі. Чи то прочитали щось із Бальзака або Луї Арагона, Хіменея, Чапека, чи прочитали когось із наших письменників — наприклад, Бондаріна, Жуховицького, і це вже стає темою багатьох наших розмов і дискусій. Та найвищою вершиною в літературі, на яку ми найчастіше звертаємо наші погляди і серця, стала поезія. Нею ми живемо і дихаємо. Прекраснодіюча музика вчувається нам в ній, і живопис, і всі всі духовні багатства люди

Поети — Шевченко і Пушкін, Лермонтов і Блок, Сельвінський і Пастернак, Заболоцький і Борис Олійник — наші постійні друзі в навчанні, в освоєнні щедрих красот і таємниць навколо світу, його драм, трагедії і великої дороги в майбутнє. Чимало уваги приділяється також вивченню славетних, їх методів наукової та громадської діяльності. Скільки цікавого і корисного дає нам зразкове життя В. І. Леніна, зокрема під час навчання в університеті! Або любов до знань О. С. Пушкіна (пам'ятаєте, як він, ідути в Михайлівське на застання, віз за собою три візничі книжок?).

Так що ми на багато явищ і речей в житті і в науці не дивимось крізь рожеві скельця романтики, як це може здатись на перший погляд. Ми не празні мрійники, ні: ми з допомогою книг і газет, журналів, кіно, а головне, своїх викладачів, наставників, оцінююмо тверезо свої можливості. Ми не просто чимось захоплюємося, а чітко аналізуємо, роблячи глибокі висновки, котрі допомагають нам певніше відчувасти на землі своє місце, відчувасти поруч себе лікоть товариша, колективу, в якому ти навчаєшся, лікоть всього радянського народу, котрий всепереможною ходою йде сьогодні в комуністичне завтра.

Саме тому з такою енергією ми беремось підтягнутись в навчанні — щоб не тільки не було випадкових трійок, але й менше було б четвірок. Енергійніше, змістовніше будемо проводити політгодини, за які відповідає наша прекрасний товариш **Марина Трінченко**; більше уваги приділимо громадській та культурній роботі (організатори — Тетяна Буц і Лариса Бритадир). Одним словом — підтянемось.

І я, староста, теж обіцяю приклади всі свої зусилля, щоб група була не просто хорошина на курсі, якою воно зараз є, а — відміною. І, я впевнена, слово нашого колективу тверде, а згодом воно вилиться в творчі результати.

Т. ДОВГА,
студентка РГФ,
І курс, староста
групи № 12.

Іде засідання комітету комсомолу мехмату. Підводяться підсумки соціалістичного змагання за право називатись «Академгрупа імені ХХVI з'їзду КПРС». Доповідає комсорг групи математичного забезпечення Людмила Карвш.

Фото Г. Античенка.

НА ЧЕСТЬ З'ЇЗДУ

22 лютого, напередодні відкриття ХХVI з'їзду КПРС, в Одесі було проведено пробіг по вулицях міста, в якому взяли участь секції любителів бігу, присвячений цій знаменній події.

З 300 учасників змагань,

було 20 студентів нашого університету. Першим закінчив дистанцію студент II курсу філологічного факультету російського відділення **Іван Паскал**.

В. ШИРОКИХ.

27 лютого 1981 р.

**клуб
комсомоль-
ською
активіста**

**ФОРМИ ВІЙСЬКОВО-
ПАТРІОТИЧНОЇ РОБОТИ**

ЗАНЯТТЯ № 3.

Комунистична партія, ЦК ВЛКСМ постійно піклуються про виховання у молоді почуття відповідальності за долю соціалізму і комунізму.

Стали вже традиційними у масштабах всієї країни такі геройко-патріотичні справи, як участь комсомольських організацій у Вахті пам'яті (3—9 травня), в тижні революційної слави (1—8 листопада), тижнях видів та родів військ. Важливо творчо ставитись до проведення заходів, щоб вони залишили по-міній слід у серцях молодих.

Основними формами військово-патріотичної роботи комсомольських бюро в межах вузу стали:

— підготовка і проведення уроків мужності;

— зустрічі з ветеранами партії, війни, комсомолу і праці;

— недільники, суботники, трудові десанти на честь відзначних подій;

— огляди-конкурси. Як правило вони ефективні при спільній роботі з організаціями ДТСААФ. В ОДУ вже традиційними стали конкурси на крацу наочну агітацію з військово-патріотичної тематики в гуртожитках, на факультетах, в організаціях співробітників;

— фотоконкурси, присвячені відзначним подіям діяльності нашої партії, комсомолу, історичним датам боротьби нашого народу за незалежність;

— екскурсії по місцях боової і трудової слави, відвідування музеїв, обговорення кінофільмів;

**МІСЯЧНИК
ПРАВОВОЇ ПРОПАГАНДИ**

За рішенням комітету ЛКСМУ ОДУ з 1 по 31 березня в комсомольській організації нашого університету проводиться місячник правової пропаганди. Його мета — подальше удосконалення роботи комсомольських бюро академгруп, курсів, факультетів у справі профілактики правопорушення; вивчення роботи студентів з «важкими» підлітками за місцем проживання, у підшефних школах, ГПТУ; організація рейдів з метою перевірки збереження соціалістичної власності; зустрічі з працівниками правоохранючих органів.

Головне — доцільно використати досвід, накопичений комсомольськими організаціями у проведенні цього важ-

ОГОЛОШЕННЯ

Громадське бюро працевлаштування студентів при комітеті ЛКСМУ ОДУ надає допомогу студентам, які бажають поєднувати навчання і працю. Бажаючих запрошують звертатись до бюро у вівторок, середу, четвер і п'ятницю з 15-00 до 17-00 за адресою: вул. Петра Великого, 2, комітет ЛКСМУ ОДУ.

27 лютого 1981 р.

ливого заходу у минулому році.

ЗАСІБ ПРОТИ РОЗУМОВОГО СТОМЛЕННЯ

Студент в процесі навчання у вузі виконує великий, з кожним роком все зростаючий об'єм роботи. Систематична розумова праця сприяє інтелектуальному удосконаленню людини, розвиткові і тренуванню мозку. Але неправильна організація праці, особливо в поєднанні з незначною фізичною активністю може стати причиною найрізноманітніших порушень в діяльності нервової, серцево-судинної та інших систем, знижує розумову працездатність.

Ліквідувати «мускульний голод» покликані фізкультура і спорт. Методична основа фізичного виховання студентів визначається вимогами Всесоюзного комплексу ГПО.

В. СУХОМЛИНСЬКИЙ надавав особливо великого значення в естетичному вихованні учнів казді, музичі, живопису. Як і А. С. Макаренко, він дбав про те, щоб його вихованці діставали світлі мажорні враження, які вже самі повинні ставати могутніми засобами виховання людини. Кожна картина, кожне уточнення повинні допомогти учням сприйняти слова вчителя, глибше усвідомити матеріал, який вивчається. Навіть освітленню в «Кімнаті казок» Василь Олександрович приділив значну увагу. Коли розповідалася казка про Царівну-Жабу, в кутку кімнати, в «лісових хащах» спалахували малень-

кіння для дитини мертві, бомгти йї серце, Василь Олександрович неухильно дотримувався важливого педагогічного засобу — естетична потреба ніколи не повинна задовольнятись до перенасичення. Там, де є перенасичення, починається снобізм, розчарування, нудьга, пошуки засобів «вбити» вільний час. Тому в «Кімнаті казок» В. О. Сухомлинський бував з дітьми не часто — раз-два на тиждень.

В ЕЛИКУ увагу в естетичному вихованні учнів В. О. Сухомлинський приділяє живопису і музичі. «Музика тісно пов'язана з ліричною поезією і є немовби на-

В. О. Сухомлинський про роль казки, живопису і музики в естетичному вихованні учнів

кі лампочки, в кімнаті панував зелений сутінок, який добре передавав середовище, де розгорталися події. В. О. Сухомлинський намагався проводити такі заняття з дітьми в «Кімнаті казок» під час осінніх чи зимових сутінок, коли казка зулюється по-особливому і сприймається зовсім не так, як в яскравий сонячний день.

...Надворі темніс і раптом... у віконцях казкової хатинки спалахує вогник, на небі яскравішають зорі, з-за темного лісу повільно піднімається Цар-Місяць. Починається чергова казка...

Без відчуття краси слова для дитини недосяжні потаємні грани його смислового значення. А переживання краси немислимі без фантазії, без особистої участі учня у співвіртуості з учителем, який передає казку. Казка, на думку В. О. Сухомлинського, — активна творчість, яка охоплює всі сфери духовного життя дитини, її розум, почуття, уяву, воін. Звичайно, ж, дитина добре розуміє, що в світі немас Баби-Яги, Царівни-Жаби, Кощія Безсмертного, але вона втілює в цих образах добро і зло, висловлює своє особисте ставлення до позитивного і негативного. Казка невіддільна від краси, сприяє розвиткові естетичних почуттів, без яких немислимі благородство душі, туйність, геройчний вчинок тощо. Завдяки казці дитина осягає світ не лише розумом, але й почуттями. В казці вона знаходить реальну форму виявлення своїх духовних сил.

У Павлівській школі багато казок створювалось самими дітьми. Понад тисячу казок написано В. О. Сухомлинським. Твердячи, що фантастичні казкові образи відкривають дитині не лише красу, але й істину, що без казки і казкової ситуації всі пояс-

туною сходинкою в духовному розвиткові людини. У вихованні музикою виражається єдність моральської, емоційної і естетичної сфер людини.

Музика — це мова нічутів. Мелодія передає найтонші відтінки почуттів, недоступні слову. Музика починається там, де кінчачеться слово.

І якщо словом обмежується проникнення вихователя в потасмні куточки юного серця, якщо після слова не починається тонше й глибше проникнення — музика, виховання не може бути повноцінним... Твори образотворчого мистецтва утверджують в юній душі почуття величі й краси людини, підносять особистість в її власних очах.... Щоб розуміти, переживати й любити живопис, людині треба пройти тривалу школу почуттів... в світлі природи». Тому практичну роботу з естетичного виховання В. О. Сухомлинський буде так, щоб сприймання творів мистецтва — музики, живопису — чергувалось з «входами на природу», де дитина може зиром, наочно відчути співзвучність типів полів і лук, шелесту дібров і співу жайворонів, запаху сіна й зрілого колосся з творами мистецтва.

«...Настуває золота осінь. Ми демонструємо дітям прекрасну картину І. І. Левітана «Золота осінь». У дітей викликаємо захоплення красою природи, тихими осінніми днями, коли дерева вкриваються різноварчим килимом зів'ялого листя. Ніхто не залишається блайдужим. Всі захоплені красою, відображену художником. А після уроків подорожуємо до діброви, на луки, відчуваємо подібні левітанівські картини. Замість одного красивого куточка відшукуємо декілька. Діти бачать і відчувають все, що варте уваги художника, — і вкритий легким серпанком степовий курган, і

схилена над ставочком замріяна іва, і ще зелений кущ калини, обсипаний червоними гронами достигла ягід.

Ранньої осені, коли в прозорому повітрі прослуховується кожен звук, я, — пише В. О. Сухомлинський, — запропонував дітям прослухати мелодію з опери Римського-Корсакова «Казка про царя Салтана» — «Політ джемеля». Музика знайшла в дітей негайний відгук: «Джемель то наближається, то віддаляється. Чути щебетання маленьких пташок...».

Ще раз слухаємо мелодію. Потім ідемо до квітучої медоносної трави. Діти слухають бджолину арку, дзвінчання джемеля. Ось він, ве-

лик, волохатий, то піднімається над квіткою, то опускається. Діти в захопленні: адже це майже така сама мелодія, яку вони тільки що слухали, але в музичному творі є якась своєрідна краса, яку композитор підслухав у природі й передав нам. Дітям хочеться ще раз почути записану на плівку мелодію».

Мистецтво сприяє вихованню любові до рідної природи, до прекрасного, формуванню особистості дитини. «Як у живому трепетному слові рідної мови, так і в музичній мелодії перед дитиною розкривається краса на вколишнього світу. Та мелодія — ця мова людських почуттів — доносить до дитячої душі не тільки красу світу. Вона відкриває людську велич і гідність. В хвилини на солодощі музикою дитина відчуває, що вона справжня людина. Душа дитини — це душа чутливого музиканта».

З ВИЧАЙНО, не кожна людина може бути музикантом чи художником. І зрозуміло, метою музичного виховання не є формування музиканта, а, передусім, всебічно і гармонійно розвиненої людини. Слухати й розуміти музику, насолоджуватися художньо досконалими полотнами живописців повинна кожна людина. Мистецтво не лише приuluє людину до світу прекрасного, не лише сприяє вихованню її високих моральних якостей, але й формує логіку думки, творче мислення. Один із учнів В. О. Сухомлинського при зустрічі з ним через кілька років по закінченні школи говорив: «Після прослуховування музики мені завжди легко мислитися, я швидко знаходжу в своїй пам'яті необхідне слово. Цим я зобов'язаний Вам, «Школі радості» і «Кімнаті казок»...

I. А. ЗЯЗЮН,

Е. Г. РОДЧАНІН.

6. «Боковий маятник». Покачування тулуба з боку в бік. Повторити 15—20 разів.

7. Піднімання ніг. Лежачи на спині, піднімати ноги під прямим кутом, утримуючи 2—3 секунди. Повторити 5—8 разів.

8. Піднити ноги, завести їх за голову і постаратися дістати підлогу. Повторити 2—3 рази.

9. Ходьба з максимальним розслабленням мускулів — 30—60 секунд.

10. Віджимання від високої опори (10 разів).

11. Ходьба — 30—60 секунд.

12. Присідання, тримаючись руками за спинку стільця.

13. Біг протягом 30—60 секунд.

14. Водні процедури.

3 стор.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

СТОРІНКА ІДЕЙНОГО ЕДНАННЯ

(До 110-ї роковини від дня народження Лесі Українки).

Леся Українка високо цінувала своє співробітництво в журналі «Жизнь». Він був її громадською трибуною, давав змогу спілкуватися з російським читачем, брати участь у визвольній боротьбі. Та була ще одна — не мало важлива причина поцінкування поетесою творчих зв'язків із «Жизнью». Це матеріальна скрута. Саме в цей період в листі до сестри Ольги вона писала: «...мої фінанси = 0». А в листі до С. М. Чирчова одверто візнявася: «Хорошо, що редакція «Жизни» относиться до мене с терпением, иначе было бы мне плохо».

Ось чому напад і розгром редакції журналу «Жизнь», заборона дальнього видання, арешт його співпрацівників Леся Українка сприйняла як своє громадське, творче нещасти. Вона примножувала ще й тим, що в конфіскованому журналі повинна була друкуватися стаття «Новейшая общественная драма». Ця розвідка була надзвичайно дорогою для поетеси. Вона писала її в Мінську, у важкій душевній скруті, доглядаючи безнадійно хворого С. Мержинського.

Про розправу над журналом «Жизнь» Леся Українка також могла дізнатися з «Искры». В п'ятому номері газети друкується кореспонденція «Поліцейський наскок на літературу». В ній гостро викривався царизм, який вершил жорстокі розправи над мирними літераторами, ста- рими професорами і вченими.

Нарешті, що один надзвичайно цікавий факт, який викликав особливі симпатії Лесі Українки до ленінської «Искри», який спонукав поетесу не тільки читати, але й зберігати це перше видання російських соціал-демократів-марксистів. Газета писала про молодшу сестру Лариси Петрівні, про Ольгу Петрівну Косач.

Ольга Петрівна Косач, по чоловікові Кривинюк, була найулюбленішою сестрою Лесі Українки. Їх листування — то надзвичайний людський документ. В ньому щирість і одвертість, ніжність і сердечна доброта. Поетеса довіряла своїй сестрі найпотаємніші справи свого особистого і громадського життя. Через Ольгу Леся Українка підтримувала конспіративні зв'язки з київськими соціал-демокра-

тами, вела переговори з видавцями російських журналів та видавництв.

В 1990 році Ольга Косач навчається в Петербурзі на Вищих жіночих курсах, а пізніше в жіночому медичному інституті. Вона близько сходить з студентськими соціал-демократичними гуртками, бере участь в страйках, демонстраціях і таємних зібраниях. Свої думи і враження Ольга Петрівна звіряла старшій, політично вже зрілій, збагачений життєвим досвідом сестри.

16 березня 1903 року Леся Українка пише до матері: «Вчора ми одержали од Лілі (В родині Ольгу називали Лілля, Лілея — І. Д.) листа. Інститут їх приктий, але вони не видають. Вони, може, не для кого, наприклад, для Лілі, і краще вийде, як екзаменів, і в цю весну не буде, принаймні не будуть тягтися з останнього».

Про цей факт на сторінках тридцять восьмого номеру «Искры» читаємо таке:

«Студентські рухи в С. Петербурзі. Сходка слухачів Жіночого медичного інституту, яка виявилася протестом

проти нових зборон та пра- вил складання екзаменів, привела до закриття інститу- ту 11 березня».

Виступи студентів медичного інституту в 1903 році почалися з протесту проти самодержавного маніфесту 26 лютого, проти так званих нових правил студентського самоврядування. Ними обмежувалися і так куці демократичні свободи, підвищувалися ціни виплати за навчання та проведення екзаменів. Саме це має на увазі Леся Українка, коли пише: «Не будуть тягтися з останнього». Тоді майже 400 студентів-медиків підписали лист-протест буржуазній газеті «Петербурзькі ведомості», яка всіляко вихвалила чергові репресії над вузівською молоддю.

Новий спалах цієї боротьби виник на початку березня. Застрікували медики. Їх підтримали студенти університету. 5 березня відбувся великий мітинг солідарності. 496 юнаків та дівчат проголосували за революцію, що засуджувала наказ адміністрації медичного інституту про екзамени та заборону всіх легальних організацій.

В центрі цих подій була Ольга Косач. Вона не тільки бере участь в мітингах, але й

входить до керівного ядра студентського самоврядування. 2 квітня на Петербурзькій стороні по Великому Проспекту, в будинку № 67, де проживала студентка медичного інституту Барanova, відбувалося конспіративне засідання. Його викрила поліція. Було проведено обшук і арешт.

Понад місяць заарештовані, в тому числі і Ольга Петрівна, знаходилися у Будинку попереднього ув'язнення. 18 травня тут була оголошена, які знан протесту против жахливих побутових умов та тілесних покарань, голодовка. Ув'язнені домоглися перемоги: були відмінені карцери, поліпшено харчування, прискорено проведення слідства.

Ув'язнення Ольги Петрівни стривало і сквилювало всю родину Косачів. В Петербурзі негайно виїхав батько — Петро Антонович Косач. В листі до дружини, письменниці Олени Пчілки він писав про жахливі умови, в яких знаходяться політичні в'язні, наголошував на витримці і нескореності дочки.

Лесю Українку також хвилювали доля сестри. Її непокоїли не політичні погляди Ольги. Вона їх поділяла, більше того — виховувала. Потіснувшись за все обурювали свавілля царського самодержавства, ліквідація найменших демократичних свобод та прав, переслідування підозрілих, обмеження їх прав.

Ув'язнені студенти і робітники дістали різну міру покарання. Ольга Косач була вислана за місцем проживання батьків під негласний нагляд поліції.

Публікації на сторінках «Искры» про студентські за- ворушення в Петербурзі і участі у них О. П. Косач-Кривинюк не могли пройти позувати Лесі Українки. Вона читала їх і берегла в своїй пам'яті.

Так ленінська «Искра» ввійшла в життя української революціонерки, стала могутньою школою її політичного виховання і громадського гарту, стала яскравим свідченням ідеального єднання української поетеси з російською соціал-демократією, з її органом — газетою «Искра».

Ів. ДУЗЬ,
професор,
заслужений працівник
культури
Української РСР.

був свідком на суді по спраїві 140-річної давності. Один з його синів дожив до 109 років, другий — до 113. Турчанка Фатъма-ханум прожила 164 роки. Угорець Янош Ровен дожив до 172 років, його дружина — до 164. Вони прожили разом 147 років. Молодшому їх сину було 116 років. 152 роки прожив англієць Томас Парр, він вступив в другий шлюб у 120 роках і мав сина, який дожив до 123 років. Т. Парр пережив десять англійських королів. Англієць Роберт Тейлор у віці 130 років отримав портрет королеви Вікторії з надписом: «Подарунок королеви Вікторії Р. Тейлору в пам'ять його глибокої і нечуваної старості». Цей подарунок так сквилював старця, що він незабаром помер.

В нашій країні до 180 років дожив Аргірі Хазітов і Тепсе Абраєєва.

Але рекорд довголіття зbereгає за собою англієць Фома Карне, який за записами в церковних книгах прожив 207 років. Найстарішою людиною на сьогодні вважається іранець Сайд Абу Талеп Мосаві, йому виповнилось 190 років. Його дружині — 105 років (це його п'ятий шлюб).

Одним з найстаріших людей нашої країни був Єгор

НАШ КАЛЕНДАР

М. М. ГЕ

(До 150-річчя від дня народження).

ТВОРЧІСТЬ видатного російської реалістичної школи другої половини XIX століття Миколи Миколайовича Ге (1831—1894) — один з найяскравіших проявів ідейно-демократичного реалізму у російському живопису. Майстер великого живописного таланту, художник у своїх творах втілив кращі риси художньої культури епохи. Творчі погляди М. М. Ге формувались під впливом мистецтва К. П. Брюлова та А. А. Іванова, на все життя зберіг він вірність традиціям романтизму, який спирається на принципи класицизму. Вже в своїх перших творах — «Саул у Андерській чарівниці» (1856) та інших — молодий художник зумів втілити у традиційно-академічній біблійській сюжеті живе почуття. Перша картина «Таємна вечірня» (1863), з якою художник виступив на академічній виставці, принесла художнику визнання і поставила його в перший ряд се-

ред майстрів пейзажа того часу. М. М. Ге працював у різних жанрах. Він писав пейзажі, портрети, історичні композиції, і всі виступав як реаліст. У своїх історичних картинах — «Петро I допитує Олексія в Петергофі» (1871) та інших — художник дає нам нове реальне відтворення історії, розкриває психологічну глибину образів. Майстер живописного портрета М. М. Ге залишив нам галерею своїх сучасників. Портрети О. Герцені, М. Некрасова, І. Тургенєва, М. Костомарова та інших сповнені пафосу гуманізму, ствердженні високих моральних ідеалів. Творчість Ге була високо оцінена М. С. Салтиковим-Щедріним, Л. М. Толстим, І. Є. Рєпіним, В. В. Стасовим. Вони одностайно вказували на провідну рису творчості художника: протест проти всього відсталого та умовного у мистецтві. Твори художника і сьогодні не втратили свого значення.

НАШ ФОТОКОНКУРС

Творчі пошуки.

Фото В. Усенка.

СКІЛЬКИ ЖИВИШ, ЛЮДИНО?

Сучасна наука довела, що жити безкінечно не можна, але досягти того, щоб життя продовжувалось стільки, скільки визнано природою, не тільки можна, але й необхідно.

Більшість вчених вважає, що людина може прожити в середньому 125—150 років, але, насправді, вона живе значно менше. Ми самі вкорочуємо своє життя. Нерво-ві перевантаження на роботі і в сім'ї, вживання алкоголю, куріння, сидячий спосіб життя, переїздання — все це скорочує життя. Римський філософ Сенека сказав: «Наше життя не таке вже і коротке, це ми його робимо таким».

Історія знає чимало прикладів дивного довголіття. Шотландський рибак Генрі Дженнінс прожив 169 років. З архівів англійського суду відомо, що в 1655 році він

був свідком на суді по спраїві 140-річної давності. Один з його синів дожив до 109 років, другий — до 113. Турчанка Фатъма-ханум прожила 164 роки. Угорець Янош Ровен дожив до 172 років, його дружина — до 164. Вони прожили разом 147 років. Молодшому їх сину було 116 років. 152 роки прожив англієць Томас Парр, він вступив в другий шлюб у 120 роках і мав сина, який дожив до 123 років. Т. Парр пережив десять англійських королів. Англієць Роберт Тейлор у віці 130 років отримав портрет королеви Вікторії з надписом: «Подарунок королеви Вікторії Р. Тейлору в пам'ять його глибокої і нечуваної старості». Цей подарунок так сквилював старця, що він незабаром помер.

В нашій країні до 180 років дожив Аргірі Хазітов і Тепсе Абраєєва.

Але рекорд довголіття зbereгає за собою англієць Фома Карне, який за записами в церковних книгах прожив 207 років. Найстарішою людиною на сьогодні вважається іранець Сайд Абу Талеп Мосаві, йому виповнилось 190 років. Його дружині — 105 років (це його п'ятий шлюб).

Нещодавно у віці 120 років помер португальський пастух Жозе Нуньєс, який вважався одним з найстаріших людей Західної Європи.

Знайомство з життям видатних людей, які плідно працювали до глибокої старості, говорить про те, що збереженням своїх творчих здібностей, вони зобов'язані правильному способу життя, дотриманню певного режиму, виконанню улюбленої роботи і систематичним заняттям фізичною працею. Відомий хімік — Натаніель Ульє прожив 170 років, здійснив 25 кругосвітніх подорожей і зібрав надзвичайно багатий науковий матеріал. Давньогрецький драматург Софокл, італійський художник Тіціан, Мікеланджело і Коненков творили на 90-у році життя, Репін — у 86 роках, Айвазовський — у 82-роках, Гюго, Ньютон, Едісон, Вольтер, Гете, Шоу, Л. Толстой, Мічурін, Павлов продовжув-

вали творити у віці 80—90 років. У 102 році Е. Корзун налагоджував музичні інструменти в Ленінградській консерваторії.

Антон ван Левенгук прожив 91 рік і до останніх днів працював з мікроскопом, не втратив ні гостроти зору, ні жаги пізнання.

Кожна людина повинна вражувати, що її здоров'я, її довголіття багато в чому залежать від неї самої. Це перш за все активна трудова діяльність, дотримання режиму праці і відпочинку, вірне харчування, регулярне заняття фізкультурою, туризмом. Все це зміцнює нервово-м'язовий апарат, серцево-судинну систему, поліпшує сон і т. д.

А. КОВАЛЕНКО,
кандидат медичних наук.

Редактор М. ПЕТРОВ.

ЛІШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул.
П. Великого, 2, держуніверсите-
тет, редакція «За нау-
кові кадри».